

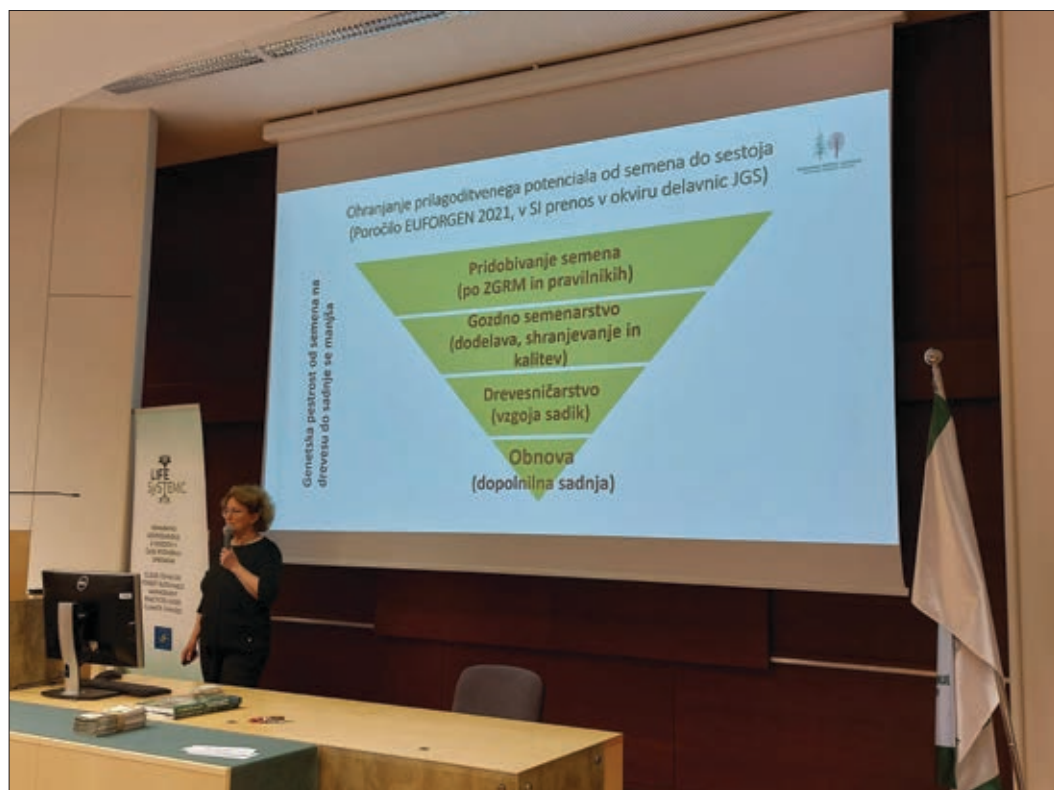
Delavnica javne gozdarske službe za dobavitelje gozdnega reprodukcijskega materiala

V torek, 30. 5. 2023, je v veliki dvorani Gozdarskega inštituta Slovenije potekala delavnica za dobavitelje gozdnega reprodukcijskega materiala. Delavnice v organizaciji Gozdarskega inštituta Slovenije (GIS) ob podpori Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije (MKGP) se je udeležilo več kot 55 udeležencev iz različnih deležniških skupin. Med njimi so bili dobavitelji gozdnega reprodukcijskega materiala (gozdni semenarji in drevesničarji), revirni gozdarji in vodje krajevnih enot Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS), vodje področja gojenja gozdov na ZGS, predstavniki gozdarske inšpekcije, strokovnjaki s področja varstva gozdov, predstavniki MKGP, družbe Slovenski državni gozdovi in drugi zainteresirani.

S pozdravnimi nagovori so delavnico odprli direktorica GIS dr. Nike Krajnc, direktor ZGS

Gregor Danev, vodja sektorja za gozdarstvo na MKGP Matej Zagorc ter predstavnik dobaviteljev gozdnega reprodukcijskega materiala Jernej Margon. Poudarili so pomen in izzive gozdnega reprodukcijskega materiala za razvoj gozdov prihodnosti, predstavnik dobaviteljev pa je izpostavil zahtevne razmere, s katerimi se dobavitelji soočajo.

V prvem sklopu strokovnih predstavitev je prof. dr. Hojka Kraigher, vodja Oddelka za gozdno genetiko in fiziologijo na GIS, predstavila zakonodajo, stanje in izzive na področju gozdnega reprodukcijskega materiala (GRM) ter poslovne priložnosti v semenarstvu in drevesničarstvu. Prav tako je predstavila aktivnosti javne gozdarske službe, projekta LIFE SySTEMiC in drugih projektov, ter slovenski program za ohranjanje gozdnih genskih virov SIFORGEN. Mag. Andrej Breznikar, vodje Službe za gojenje gozdov na ZGS, je predstavil

številne aktivnosti, ki jih zavod izvaja v verigi gozdnega reprodukcijskega materiala. Posebej je izpostavil pomembnost pravočasnega sporočanja obroda, oddaje vzorcev ter aktivnosti za razvoj pregledovalnika gozdnih semenskih objektov.

Drugi sklop predstavitev se je osredotočil na uporabo GRM iz vidika varstva in zdravja gozdov. Dr. Barbara Piškur, vodja Oddelka za varstvo gozdov na GIS, je izpostavila veljavno zakonodajo in predpise glede zdravstvenega stanja gozdnega reprodukcijskega materiala, dr. Nikica Ogris pa je predstavil potek zdravstvenega nadzora po zahtevah zakonodaje v praksi. Sledili sta predstavitvi tveganj, ki jih predstavlja vnos GRM v slovenske gozdove, in pregled bolezni in škodljivcev v slovenskih drevesnicah. Sklop predstavitev je zaokrožilo predavanje dr. Ane Brglez o preventivnih biovarnostnih ukrepih ter primerih dobrih praks pri pridelavi gozdnega reprodukcijskega materiala v gozdnih drevesnicah.

Tretji sklop delavnice se je osredotočil na primerjalno študijo o financiranju vzgoje sadik med posameznimi evropskimi državami in dolgoročnemu napovedovanju potreb po gozdnem reprodukcijskem materialu, ki jo je predstavil Boris Rantaša iz GIS. Perspektive za panogo gozdnega semenarstva in drevesničarstva so predstavili Saša Rus iz MKGP, mag. Andrej Breznikar, prof. dr. Hojka Kraigher in dr. Marjana Westergren, ki je poudarila tudi pomen projekta OptForest, v okviru katerega potekajo številne znanstvene aktivnosti za razvoj sektorja gozdnega semenarstva in drevesničarstva v Evropi in Sloveniji, vključno s provenienčnimi poskusi, ki jih trenutno načrtujejo.

Dr. Nike Krajnc je skupaj z udeleženci v zaključni moderirani diskusiji poskušala odgovoriti na vprašanje »Kakšen naj bo sistem zagotavljanja gozdnega reprodukcijskega materiala?« z namenom izdelave predloga vzpostavitve sistema fleksibilnega financiranja, pridobivanja, dodelave in shranjevanja semena.

Med predlogi udeležencev smo zabeležili naslednje:

1. Državno subvencioniranje nabiranja gozdnega semena, ki je v javnem interesu (t. i. »javna semenarska služba«). Država bi morala financirati količine gozdnega semena, ki ga želi imeti v gozdovih v prihodnosti.
2. Ustanovitev državne drevesnice, ki bi pokrivala potrebe po GRM, ki so v javnem interesu.
3. Državne koncesije za dobavitelje GRM za pridelavo semena in pridobivanje sadik v javnem interesu.
4. Povečanje količine namenskih proračunskih in drugih sredstev za gozdno semenarstvo in drevesničarstvo (nabiranje semena, nabavo sadik). Razvojne aktivnosti in tehnološke posodobitve pridobivanja, dodelave, shranjevanja, kalitve in vzgoje GRM.
5. Povečano financiranje gozdnih semenskih objektov (GSO) v zasebni lasti.
6. Diverzifikacija vrstne in provenienčne sestave naročila sadik.
7. Povezovanje s sosednjimi državami in regionalno povezovanje za pridobivanje in vzgojo GRM.
8. Izboljšano poročanje o semenenju (obrodu).
9. Večja fleksibilnosti pri izvajanju spomladanske in jesenske sadnje.
10. Izobraževanje o izvedbi sadnje in o semen-skih sestojih
11. Nadzor nad ravnanjem na posajenih površinah (spremljanje nege gozda).
12. Predlog, da se mehansko poškodovane sadike ne upoštevajo pri izdaji zdravstvenega spričevala
13. Poskusi in raziskave uporabe fitofarmaceutskih sredstev za škodljive organizme v pridelavi GRM
14. Poenotenje kriterijev glede škodljivih organizmov za uporabo tujega GRM v slovenskih gozdovih.
15. Raziskava med lastniki gozdov o interesu za sadnjo in vzdrževanje sestojev.
16. Oddaja javnega naročila za centralno nabavo sadik v državnih gozdovih.
17. Izdelava poslovnika oz. smernic za kakovost sadik.
18. Večletna strategija za podaljšanje sanacijskega načrta po naravnih ujmah.

Predloge smo organizatorji posredovali pobudniku srečanja Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Predlogi lahko služijo tudi kot izhodišče za aktivnosti na strokovnem in znanstvenem nivoju. Organizacijo srečanja sta omogočila javna gozdarska služba GIS in projekt LIFE SySTEMiC.

Boris RANTAŠA, Barbara PIŠKUR,
Hojka KRAIGHER

Foto: Boris RANTAŠA